

کودکان پیش دبستانی با آسیب بینایی

ترجمه و تألیف:

مریم اصغری

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۲

سرشناسه	: اصغری، مریم، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: کودکان پیش‌دستانی با آسیب بینایی / ترجمه و تالیف مریم اصغری.
مشخصات نشر	: تهران : آوای نور، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۳ ص.
شابک	: 978-600-309-066-8
وضعیت فهرست	: فیا .
نویسنده	
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: کودکان مبتلا به نارسایی‌های بینایی — آموزش و پرورش
موضوع	: آموزش قبل از مدرسه
رده بندی کنگره	: ۱۶۴۲۲HV / الف ۹۶ کی ۹ ۱۳۹۲
رده بندی دیویی	: ۳۷۱/۹۱۱
شماره کتابخانه	: ۱۳۶۴۳۶۷

کودکان پیش‌دستانی با آسیب بینایی

ترجمه و تألیف: مریم اصغری

ناشر: انتشارات آوای نور

صفحه آرا: منیر السادات حسینی

چاپ اول ۱۳۹۲

تیراژ: ۵۰۰ جلد

صحافی: نشاط

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۰۶۶-۸

تهران: خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان وحید نظری - ۹۶ کی ۹

تلفن: ۶ - ۶۶۹۶۷۳۵۵ / نمابر: ۶۶۴۸۰۸۸۲ / همراه: ۰۹۱۲۱۰۸۳۷۳۱

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

قیمت ۸۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	پیش گفتار
۱۵	فصل اول: کلیات
۱۵	مقدمه
۲۰	متداول ترین تعریف نابینایی
۲۱	ضرورت آموزش کودک در دوره ی پیش دبستانی
۲۶	دوره ی پیش دبستانی و کودک نابینا
۲۸	اهداف آموزشی دوره ی پیش دبستانی
۳۱	دیدگاه های تاریخی
۴۰	الگوی خدمات خانوادگی فردی و الگوی آموزش فردی
۴۲	منطق و تأثیر مداخله ی زودهنگام
۴۳	تعامل اجتماعی و فراگیرسازی
۴۹	فصل دوم: اهمیت پرداختن به دوره ی پیش دبستانی از دیدگاه های مختلف
۴۹	اهمیت نقش خانواده در زندگی کودک با آسیب بینایی

- نقش گسترده‌ی معلم ۵۸
- در نظر گرفتن دیدگاه‌های کودکان ۶۰

فصل سوم: کودک و مسائل مرتبط با ناینایی ۶۳

- مشکلات بینایی ۶۳
- اهداف انفرادی ۶۷
- آسیب بینایی چیست؟ ۷۱
- چگونه آسیب بینایی رشد اولیه را تحت تأثیر قرار می‌دهد؟ ۷۹
- اهمیت حس بینایی ۸۱
- اندازه‌گیری هوش در کودکان ناینیا ۸۲
- مهارت‌های زبانی در کودکان ناینیا ۸۴
- کودکان پیش دبستانی ناینی چند معلولیتی ۸۶
- خردسالان با آسیب بینایی چگونه باید مورد آزمون قرار گیرند؟ ۸۸

فصل چهارم: کودک ناینیا و مهارت‌ها ۹۳

- مهارت‌های خود یاری ۹۳
- مهارت‌های حرکتی کودکان پیش دبستانی ۹۶
- مهارت‌های اجتماعی ۱۰۱
- مهارت‌های کلامی ۱۰۴
- جهت‌یابی ۱۰۹
- راه کارهای مورد استفاده برای بزرگسالان، والدین، معلمان، راهنمایان و
افرادى که با کودکان ناینیا ارتباط دارند ۱۱۱

فصل پنجم: آموزش کودک نابینا در دوره‌ی پیش دبستانی ۱۱۵

در کلاس دوره‌ی پیش دبستانی برای کودک با آسیب بینایی چه کارهایی

باید انجام داد؟ ۱۱۵

پیش‌نهادهایی برای اثربخش‌تر کردن آموزش معلمان ۱۱۷

پیوسته ۱۳۷

منابع کتابخانه‌ای ۱۴۱

منابع اینترنتی ۱۴۳

www.ketab.ir

پیش‌گفتار

گروهی از کودکان نابینا زمانی که به سن مدرسه رسیده و وارد مدرسه می‌شوند، فاقد مهارت‌های لازم ابتدایی هستند، مثلاً هنوز نمی‌توانند لباس خود را بپوشند، از پله‌ها بالا روند، یا حتی راه رفتن معمولی را هم با اشکال انجام می‌دهند. این مسائل به خاطر کمبود تجربه و بی‌اطلاعی اولیاء و مربیان در مورد آموزش این کودکان در سنین قبل از مدرسه و عدم آموزش صحیح جهت‌یابی می‌باشد، یا این‌که کودکان در سن ۴ یا ۵ سالگی تجربه‌ی خیلی کمی در موارد اولیه‌ی خودکفایی دارند، لذا آموزش قبل از مدرسه در دوره‌ی پیش‌دبستانی بسیار لازم و ضروری است. کسانی که می‌خواهند با کودک نابینا کار کنند باید قبلاً این‌گونه کتب یا مطالبی در این باره را به دقت مطالعه کرده، آنگاه با توجه به استعداد کودک با او کار نمایند.

همان‌طور که می‌دانیم کودکان سنین ۳ الی ۶ سالگی دوره‌ی پیش‌دبستانی را آغاز می‌کنند. مقصود اصلی از فرستادن کودکان به دوره‌ی پیش‌دبستانی آموزش مهارت‌های شناختی و اطلاعاتی به آنان است، ولی کار دوره‌ی

پیش دبستانی بیش از این‌ها است. دوره‌ی پیش دبستانی نظام کوچکی است که کودک در آن قواعد اخلاقی، عرف اجتماعی، نگرش‌ها و شیوه‌ی برقراری ارتباط با دیگران را می‌آموزد. این نظام کوچک غالباً شبکه‌ای از گروه‌های سالان برای کودک مهیا می‌کند. نفوذی که مدرسه در اجتماعی کردن کودک دارد هم به دلیل وجود شاگردان و هم به دلیل وجود معلمان و برنامه‌های درسی است. بنابراین با فرستادن کودک نابینا به دوره‌ی پیش دبستانی، والدین کودکان نابینا ضمن بهره‌مندی از مزایایی که والدین کودکان بینا نیز به آن‌ها توجیه داشته و دست می‌یابند، به کودک خود امکان بالیدن و رسیدن به سطح هم‌سالان بینای خود را هدیه می‌کنند.

از آن‌جا که کتابی در این خصوص به منظور استفاده‌ی والدین کودک نابینا در دوره‌ی پیش دبستانی آن‌هم همراه با ارائه‌ی راهکارهایی جهت کار با این کودکان در این دوره با سر فصل‌های موجود در متن، وجود نداشت، نگارنده بر آن شد تا ضمن ترجمه متن اصلی کودک با عنوان «کودکان پیش دبستانی با آسیب بینایی»^۱ که به قلم خسانم ویرجینیا ای بیشاپ^۲ در سال ۱۹۹۶ میلادی تدوین شده است، مطالب دیگر به روز دیگری را نیز به آن افزوده و کتابی که پیش روی شماست را ترجمه و تألیف کند، لذا ضمن تشکر از بزرگوارانی که مشوق این‌جانب در تألیف این کتاب بودند، از مسؤلان صدیق و ارجمند انتشارات آرای نور

1 . Preschool children with visual impairments

2 . Virginia E. Bishop

که زمینه‌ی چاپ این کتاب را فراهم نمودند قدردانی می‌نمایم، هم‌چنین از خانم‌ها مرضیه اصغری و دنیا رضایی که در بازخوانی و اصلاح متن، یاری‌گری امین، صبور و دقیق بودند نیز تشکر نموده و این کتاب را به تمامی آنانی که علاقمند به مطالعه و کسب اطلاعات در مورد کودکان استثنایی هستند، تقدیم می‌کنم. در ضمن از تمامی صاحب‌نظران و منتقدان تقاضا دارد تا با ارائه‌ی انتقادات و پیشنهادهای سازنده‌ی خود این جانب را در هر چه بهتر کردن سطح علمی کتاب‌های بعدی رهنمون باشند.

مریم اصغری

تابستان ۱۳۹۲